

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27.03.2003, sp. zn. 15 Tdo 138/2003, ECLI:CZ:NS:2003:15.TDO.138.2003.1

Číslo: 58/2003

Právní věta:

V případě, kdy obviněnému je uložen trest odnětí svobody na doživotí, je rozsah přezkumu napadeného rozhodnutí dovolacím soudem při uplatnění dovolacího důvodu podle § 265b odst. 2 tr. ř. omezen jen na posouzení toho, zda byly splněny všechny zákonné podmínky pro uložení takového druhu trestu ve smyslu ustanovení § 29 odst. 1, 3 tr. zák. Přitom dovolací soud vychází z toho, zda soudy zjištěný skutkový podklad v tomto směru opodstatňuje právní závěr o splnění podmínek pro uložení trestu odnětí svobody na doživotí.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 27.03.2003

Spisová značka: 15 Tdo 138/2003

Číslo rozhodnutí: 58

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Řízení o dovolání

Předpisy: § 265i tr. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud odmítl dovolání obviněného J. S. proti rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 14. 5. 2002, sp. zn. 7 To 38/02, jako soudu odvolacího v trestní věci vedené u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 3 T 37/2001.

Z odůvodnění:

Rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 6. 11. 2001, sp. zn. 3 T 37/2001, byl obviněný J. S. uznán vinným pokusem trestného činu vraždy podle § 8 odst. 1 tr. zák. a § 219 odst. 1, odst. 2 písm. c) tr. zák. jako zvlášť nebezpečný recidivista podle § 41 odst. 1 tr. zák., trestným činem vraždy podle § 219 odst. 1, odst. 2 písm. c) tr. zák. jako zvlášť nebezpečný recidivista podle § 41 odst. 1 tr. zák. a trestným činem maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. d) tr. zák. Za tyto trestné činy mu byl uložen podle ustanovení § 219 odst. 2 tr. zák., § 35 odst. 1 tr. zák. a § 29 odst. 3 tr. zák. výjimečný trest odnětí svobody na doživotí, pro jehož výkon byl zařazen do věznice se zvýšenou ostrahou podle ustanovení § 39a odst. 2 písm. d) tr. zák.

Dále bylo podle ustanovení § 228 odst. 1 tr. ř. a § 229 odst. 2 tr. ř. rozhodnuto o náhradě škody.

O odvolání obviněného proti citovanému rozsudku rozhodoval Vrchní soud v Praze, který rozsudkem ze dne 14. 5. 2002, sp. zn. 7 To 38/02, podle § 258 odst. 1 písm. b), d), odst. 2 tr. ř. částečně zrušil napadený rozsudek, a to ve výrocích o vině pokusem trestného činu vraždy podle § 8 odst. 1, § 219 odst. 1, odst. 2 písm. c) tr. zák., a dokonaným trestným činem vraždy podle § 219 odst. 1, odst. 2 písm. c) tr. zák., v obou případech posuzovaných jako spáchaných zvláště nebezpečným recidivistou podle § 41 odst. 1 tr. zák., dále ve výroku o trestu a ve výroku o náhradě škody. Podle § 259 odst. 3 tr. ř. pak odvolací soud znovu rozhodl tak, že uznal obviněného vinným jednak pokusem trestného činu vraždy podle § 8 odst. 1 tr. zák. a § 219 odst. 1, odst. 2 písm. c) tr. zák. a jednak dokonaným trestným činem vraždy podle § 219 odst. 1, odst. 2 písm. c) tr. zák., a to na podkladě zjištění, že

1) dne 20. 9. 2000 kolem 19.45 hodin na chodníku v T., zezadu fyzicky napadl R. M., jednou rukou ji rdousil tak, že jí krk sevřel do tzv. kravaty, druhou rukou jí zakrýval ústa a nos a v úmyslu ji usmrtit jí tímto způsobem zbavil možnosti dýchání až do bezvědomí, přičemž smrt poškozené nenastala jen proto, že obžalovaný zaslechl přicházet náhodné chodce, což jej přimělo napadenou pustit a z místa činu utéci, tohoto činu se dopustil přesto, že za podobné jednání spáchané dne 29. 9. 1988 vůči J. H., kvalifikované jako pokus trestného činu vraždy podle § 8 odst. 1, § 219 tr. zák., byl odsouzen rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 11. 2. 1992, sp. zn. 1 T 26/90, ve spojení s rozsudkem Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 7. 1992, sp. zn. 4 To 32/92, k trestu odnětí svobody v trvání jedenácti let, který z převážné části vykonal,

2) dne 11. 10. 2000 v odpoledních hodinách v přesně nezjištěné době od 14.30 do 15.15 hodin v bytě Z. S. v sedmém poschodí panelového domu v T. zezadu napadl A. S., ohbím paže jí sevřel krk do tzv. kravaty a popsáním způsobem ji rdousil tak dlouho, dokud jí nepřivodil smrt, poté jí natáhl na hlavu dva polyetylenové sáčky, které na krku upevnil utaženým škrtidlem zhotoveným z koaxiálního kabelu, přičemž tohoto činu se dopustil přesto, že za podobné jednání spáchané dne 29. 9. 1988 vůči J. H., které bylo posouzeno jako pokus trestného činu vraždy podle § 8 odst. 1, § 219 tr. zák., byl odsouzen rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 11. 2. 1992, sp. zn. 1 T 26/90, ve spojení s rozsudkem Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 7. 1992, sp. zn. 4 To 32/92, k trestu odnětí svobody v trvání jedenácti let, který z převážné části vykonal.

Za uvedené trestné činy a za trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. d) tr. zák., jenž zůstal rozhodnutím odvolacího soudu nedotčen, uložil odvolací soud obviněnému podle § 219 odst. 2 tr. zák., § 29 odst. 1, 3 tr. zák. a § 35 odst. 1 tr. zák. výjimečný trest odnětí svobody na doživotí. Pro výkon tohoto trestu byl zařazen do věznice se zvýšenou ostrahou podle § 39a odst. 2 písm. d) tr. zák. a dále bylo rozhodnuto o náhradě škody.

Obviněný podal prostřednictvím obhájce dovolání proti výše citovanému rozsudku Vrchního soudu v Praze, kterým napadl výrok o vině, výrok o trestu i „odůvodnění“ rozhodnutí odvolacího soudu.

Dovolání obviněný podal s ohledem na důvody uvedené v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. a § 265b odst. 2 tr. ř. s tím, že „rozhodnutí soudů prvního i druhého stupně spočívají na nesprávném hodnocení důkazů, na neprovedení některých důkazů a tím i vymezení rozsudku odnětí svobody na doživotí.“

V odůvodnění svého dovolání pak obviněný, ve shodě s dosavadní obhajobou i námitkami uplatněnými již v odvolání, poukázal na absenci důkazů především ve vztahu ke skutku kvalifikovanému jako pokus trestného činu vraždy pod bodem 1) rozsudku, jímž byl uznán vinným pouze na základě hypotézy o podobnosti útočníka s jeho osobou. Pokud jde o druhý skutek kvalifikovaný jako dokonáný trestný čin vraždy, nebyly rovněž v průběhu dokazování opatřeny a

provedeny přímé důkazy, přičemž i ohledně tohoto skutku soudy obou stupňů založily svá skutková zjištění na hypotetických úvahách, které z větší části vycházely již z vadného závěru o tom, že obviněný je pachatelem i prvního žalovaného skutku. Pokud jde o výrok o trestu, jeví se dovolateli jako příliš přísný při jeho ukládání pouze za trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. d) tr. zák., když výrok o vině tímto trestným činem není dovoláním napadán.

V závěru svého dovolání obviněný navrhl alternativně, aby dovolací soud zrušil napadená rozhodnutí soudů prvního i druhého stupně, poté aby rozhodl o přikázání věci soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí v jiném složení senátu, nebo aby sám ve věci rozhodl rozsudkem a uložil mu přiměřený trest za skutek kvalifikovaný jako trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí.

K dovolání obviněného se vyjádřila státní zástupkyně Nejvyššího státního zastupitelství. Poukázala především na to, že obviněný ve svých námitkách proti skutkovým zjištěním ve věci pouze opakuje argumenty, které již byly součástí jeho dosavadní obhajoby. Odvolací soud se v odůvodnění napadeného rozhodnutí vypořádal se všemi namítanými vadami, které se týkaly způsobu provedení některých důkazů a jejich obsahu. Rovněž výrok o uložení výjimečného trestu byl podle názoru státní zástupkyně odvolacím soudem dostatečně odůvodněn při respektování všech zákonných předpokladů pro jeho uložení. Navrhla proto, aby dovolání obviněného bylo zamítnuto podle § 265j tr. ř., neboť jde o dovolání zjevně neopodstatněné.

Na základě usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 1. 2003, sp. zn. 3 Tdo 897/2002, byla posuzovaná věc obviněného J. S. podle § 20 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů, postoupena k rozhodnutí velkému senátu trestního kolegia Nejvyššího soudu. Důvodem pro tento postup byl závěr učiněný ve výše označeném usnesení senátu 3 Tdo týkající se otázky rozsahu přezkoumávání rozhodnutí dovolacím soudem v případě, že napadeným rozhodnutím došlo k uložení trestu odnětí svobody na doživotí.

Ve výše uvedeném usnesení senát 3 Tdo ohledně rozsahu přezkumu rozhodnutí, v nichž dovolatel uplatnil důvod dovolání podle § 265b odst. 2 tr. ř., poukázal na to, že ve věci vedené u zdejšího soudu pod sp. zn. [11 Tdo 79/2002](#) vyslovil jiný senát Nejvyššího soudu v rozhodnutí ze dne 6. 9. 2002 právní názor, podle něhož „na základě uvedeného dovolacího důvodu mohou být přezkoumány nejen vlastní zákonné podmínky pro uložení trestu odnětí svobody na doživotí (§ 29 odst. 1, 3 tr. zák.), popř. výroku o trestu jako celku, nýbrž též splnění zákonných předpokladů pro vyslovení viny obviněného, a to jak z hlediska správnosti použité právní kvalifikace, tak i z hlediska správnosti a úplnosti skutkových zjištění“.

Senát Nejvyššího soudu ve věci obviněného J. S. vedené pod sp. zn. 3 Tdo 897/2002 však dospěl k odlišnému právnímu názoru v otázce rozsahu přezkumu rozhodnutí v dovolacím řízení, když učinil závěr, že v těchto případech nelze přezkoumávat splnění zákonných předpokladů pro vyslovení viny obviněného. Pokud tedy dovolatel uplatní dovolací důvod výlučně označený jako důvod podle § 265b odst. 2 tr. ř., mohou být v dovolacím řízení přezkoumány pouze zákonné podmínky pro uložení trestu odnětí svobody na doživotí podle § 29 odst. 1, 3 tr. zák. Přezkum rozhodnutí, jímž byl uložen trest odnětí svobody na doživotí, na základě dovolání podaného z důvodu § 265b odst. 2 tr. ř., není sice omezen důvody uvedenými v ustanovení § 265b odst. 1 tr. ř., avšak je zaměřen výhradně na posouzení, zda ve věci byly splněny všechny zákonné předpoklady pro uložení tohoto druhu trestu. V řízení o takovém dovolání tudíž nelze přezkoumávat skutečnosti, které jsou významné pro vyslovení viny obviněného trestným činem, u něhož zákon uložení tohoto výjimečného trestu připouští.

Za této situace bylo nutné předložit věc velkému senátu (§ 20 odst. 1 zák. č. 6/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů) a vzhledem k tomu, že se jedná o právní názor o procesním právu, byla splněna i podmínka vyplývající z odst. 2 § 20 cit. zák., když byl jednomyslně učiněn závěr, že řešená procesní otázka má po právní stránce zásadní význam.

Velký senát trestního kolegia Nejvyššího soudu se předně zabýval tím, zda v této trestní věci je dovolání přípustné, zda bylo podáno v zákonné lhůtě, na místě, kde lze podání učinit, a oprávněnou osobou. Shledal přitom, že všechny zákonné předpoklady vyplývající z ustanovení § 265a odst. 1, odst. 2 písm. a), § 265e odst. 1, 3 a § 265d odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. ř. byly v posuzované věci splněny. Dále je třeba konstatovat, že uložení trestu odnětí svobody na doživotí zakládá existenci samostatného zákonného dovolacího důvodu podle § 265b odst. 2 tr. ř.

Nejvyšší soud v rámci projednání dovolání obviněného J. S. poté přistoupil k posouzení procesní otázky, jejíž řešení bylo důvodem pro předložení věci velkému senátu trestního kolegia Nejvyššího soudu. Podstatou sporného problému je, zda dovolání podané podle ustanovení § 265b odst. 2 tr. ř. lze opřít toliko o důvody vztahující se k vlastním zákonným předpokladům pro uložení výjimečného trestu odnětí svobody na doživotí, anebo zda lze v dovolání v tomto případě uplatňovat i jiné důvody (např. nesprávnost či neúplnost skutkových zjištění). Přitom závěry v tomto směru učiněné představují i východisko pro vlastní vymezení rozsahu přezkoumání napadeného rozhodnutí z hlediska ustanovení § 265i odst. 3, 4 tr. ř., což ovšem platí jen za předpokladu, že nejsou dány důvody pro odmítnutí podaného dovolání. Podle ustanovení § 265i odst. 3 tr. ř. totiž platí, že neodmítne-li Nejvyšší soud podané dovolání, pak přezkoumá zákonnost a odůvodněnost těch výroků rozhodnutí, proti nimž bylo dovolání podáno, v rozsahu a z důvodů, uvedených v dovolání, jakož i řízení napadené části rozhodnutí předcházející. Podle věty druhé tohoto ustanovení Nejvyšší soud přihlíží k vadám výroků, jež nebyly dovoláním napadeny, jen pokud by mohly mít vliv na správnost výroků, proti nimž bylo dovolání podáno.

Předně je nutno zdůraznit, že dovolání jako mimořádný opravný prostředek je přípustné pouze z důvodů vyjmenovaných v § 265b tr. ř. Jejich vymezení v tomto ustanovení je taxativní, přičemž některé z těchto důvodů jsou určeny k nápravě vad napadeného rozhodnutí, jiné k odstranění vad řízení, které tomuto rozhodnutí předcházelo, popřípadě obou těchto druhů vad. Podle názoru velkého senátu trestního kolegia se v žádném případě (tj. jak u dovolacích důvodů uvedených v odst. 1, tak v odst. 2 citovaného ustanovení) nejedná o nápravu skutkových vad napadeného rozhodnutí. Vady tohoto druhu mohou být předmětem přezkumu v řízení o řádných opravných prostředcích, a po právní moci rozhodnutí je lze napravit v řízení o některých jiných mimořádných opravných prostředcích (v řízení o stížnosti pro porušení zákona – § 266 tr. ř. a násl., v řízení o obnově řízení – § 277 tr. ř. a násl.). Tyto závěry vyplývají jak z koncepce opravného řízení v českém trestním procesu, tak z vlastní zákonné konstrukce jednotlivých dovolacích důvodů.

Pokud jde o vady napadnutelné dovoláním, které se týkají uloženého trestu, jsou jako zákonný dovolací důvod formulovány výslovně především v § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř., a to tak, že obviněnému byl uložen takový druh trestu, který zákon nepřipouští, nebo mu byl uložen trest ve výměře mimo trestní sazbu stanovenou v trestním zákoně na trestný čin, jímž byl uznán vinným. Další okruh vad ve vztahu k výrokům o trestu tvoří dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. i) tr. ř. za situace, kdy bylo rozhodnuto o upuštění od potrestání nebo o upuštění od potrestání s dohledem, aniž byly splněny podmínky stanovené zákonem pro jeho uložení. Další zákonný dovolací důvod podle § 265b odst. 1 tr. ř. ve vztahu k výroku o trestu pamatuje na případy, kdy rozhodnutí o trestu spočívá na nesprávném hmotně právním posouzení (písm. g/).

Podle názoru velkého senátu trestního kolegia pak ve vztahu k výroku o trestu odnětí svobody na doživotí a jen ve vztahu k tomuto výroku (tj. z hlediska splnění všech zákonných podmínek pro jeho uložení) lze podat dovolání též s poukazem na ustanovení § 265b odst. 2 tr. ř.

Tento názor velkého senátu trestního kolegia vychází z toho, že ze systematického zařazení dovolacího důvodu podle tohoto odstavce (tj. odstavce druhého) do § 265b tr. ř., jakož i z jeho zákonné formulace vyplývá, že samotné uložení trestu odnětí svobody na doživotí je zvláštním důvodem dovolání, který na jednu stranu není vázán na splnění jiných podmínek vymezených v odst.

1 citovaného ustanovení, na druhou stranu se však jedná o dovolací důvod, který je vázán výlučně na výrok, jímž byl obviněnému uložen trest odnětí svobody na doživotí, a účelem dovolacího řízení je pak zjištění, zda pro uložení takového trestu byly splněny všechny zákonem stanovené podmínky ve smyslu § 29 odst. 1, 3 tr. zák. Na základě takto uplatněného dovolacího důvodu proto nelze rozšiřovat okruh dovolacího přezkumu na výrok o vině, a to jak z hlediska použité právní kvalifikace, tak správnosti a úplnosti skutkových zjištění, neboť by tak již byly posuzovány okolnosti, které spadají nad rámec okolností, obligatorně vymezených zákonem pro uložení tohoto druhu trestu. Proto velký senát trestního kolegia v tomto směru nesdílí právní názor vyslovený v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. 9. 2002, sp. zn. [11 Tdo 79/2002](#).

Dále je třeba znovu připomenout, že v ustanovení § 265b odst. 2 tr. ř. je uveden samostatný zákonný důvod pro podání dovolání. Byl-li uložen trest odnětí svobody na doživotí, tak již uložení tohoto druhu výjimečného trestu samo o sobě opodstatňuje možnost podat v takové věci dovolání s odkazem na dovolací důvod obsažený v ustanovení § 265b odst. 2 tr. ř. Samozřejmě uplatněním tohoto dovolacího důvodu se nijak neomezuje dovolatel v tom, aby uplatnil kterýkoli jiný z dovolacích důvodů, předpokládaných ustanovením § 265b odst. 1 písm. a) až l) tr. ř. Zákon umožňuje, aby dovolatel navíc uplatnil též dovolací důvod podle § 265b odst. 2 tr. ř. Ovšem jak již výše bylo uvedeno, jedná se o dovolací důvod vztahující se výhradně k řešení toho, zda došlo k naplnění zákonných podmínek pro uložení trestu odnětí svobody na doživotí. Ze shora uvedeného vyplývá, že nezákonnost samotného výroku o trestu lze v rámci dovolání napadnout toliko z pohledu porušení ustanovení o uložení takového druhu trestu, který zákon nepřipouští, nebo uložení trestu ve výměře mimo trestní sazbu stanovenou trestním zákonem na trestný čin, kterým byl obviněný uznán vinným, aniž by tedy bylo možno se zabývat hledisky pro stanovení druhu a výše trestu (srov. např. § 23 odst. 1, § 31 tr. zák.), popřípadě z hlediska zákonných podmínek pro upuštění od potrestání, či nesprávného hmotně právního posouzení při jeho uložení. V případě uložení trestu odnětí svobody na doživotí zákon umožňuje, aby dovolatel též navíc namítal, že nebyly splněny všechny zákonné předpoklady pro uložení tohoto druhu trestu tak, jak jsou vymezeny ustanovením § 29 odst. 1, 3 tr. zák.

Velký senát trestního kolegia znovu připomíná, že dovolání jako mimořádný opravný prostředek je konstruováno tak, že na jeho podkladě žádný z taxativně vymezených dovolacích důvodů neumožňuje, aby jeho prostřednictvím se dovolatel domáhal přezkoumání správnosti či úplnosti soudem učiněných skutkových zjištění (srov. již konstantní judikaturu Nejvyššího soudu vyjádřenou např. v rozhodnutích sp. zn. [5 Tdo 482/2002](#) ze dne 7. 8. 2002, sp. zn. [7 Tdo 421/2002](#) ze dne 30. 7. 2002).

Ze zákonného vymezení dovolacích důvodů v ustanovení § 265b tr. ř. jako celku nelze také založit stav jisté nerovnosti osob v tom, že v případě uložení trestu odnětí svobody na doživotí by dovolací důvody a od nich se odvíjející rozsah přezkumu napadeného rozhodnutí dovolacím soudem byly závislé jen na tom, který ze dvou výjimečných trestů byl uložen – zda byl uložen výjimečný trest odnětí svobody nad 15 až 25 let, anebo výjimečný trest odnětí svobody na doživotí.

Účelem dovolacího řízení pak není opakování, doplňování či provádění nového dokazování a v důsledku toho dosažení změny stávajících skutkových zjištění, či dokonce utváření nového skutkového stavu. Dovolání také není mimořádným opravným prostředkem, jehož smyslem je nahrazovat jiné mimořádné opravné prostředky, v jejichž rámci lze úspěšně uplatňovat též skutkové vady napadeného rozhodnutí (srov. ustanovení o stížnosti pro porušení zákona a obnově řízení).

S právním názorem vysloveným v rozhodnutí sp. zn. [11 Tdo 79/2002](#) nelze vyslovit souhlas ani z pohledu celkové koncepce opravného řízení po novele trestního řádu (zákon č. 265/2001 Sb.). Pokud jde o rozsah přezkoumávání rozhodnutí v přezkumném řízení, pak vyjma stížnosti proti usnesení byla totiž zcela zásadně opuštěna koncepce tzv. revizního principu. Není důvod pro uplatňování tohoto principu v rámci řízení o dovolání a zákonná úprava v tomto směru neupravuje žádnou výjimku ani

ve vztahu k rozhodnutí, kterým byl uložen trest odnětí svobody na doživotí.

Velký senát trestního kolegia tedy dospěl k závěru, že v případě, kdy obviněnému je uložen trest odnětí svobody na doživotí, je rozsah přezkumu napadeného rozhodnutí dovolacím soudem při uplatnění dovolacího důvodu podle § 265b odst. 2 tr. ř. omezen jen na posouzení toho, zda byly splněny všechny zákonné podmínky pro uložení takového druhu trestu ve smyslu ustanovení § 29 odst. 1, 3 tr. zák. Přitom dovolací soud vychází z toho, zda soudy zjištěný skutkový podklad v tomto směru opodstatňuje právní závěr o splnění podmínek pro uložení trestu odnětí svobody na doživotí.

Rovněž na tomto místě je nutno zdůraznit, že dovolání je mimořádným opravným prostředkem, jehož smyslem je náprava procesních a právních vad napadeného rozhodnutí, nikoliv však odstraňování skutkových nedostatků. Dovolací důvod podle § 265b odst. 2 tr. ř. je založen určitým typem rozhodnutí (tj. rozhodnutím, kterým byl uložen výjimečný trest odnětí svobody na doživotí), aniž by to však znamenalo, že lze v takovém případě uplatňovat námitky skutkové povahy. Velký senát trestního kolegia tedy v tomto ohledu sdílí právní názor vyslovený v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 1. 2003, sp. zn. 3 Tdo 897/2002, podle něhož přezkum rozhodnutí, jímž byl uložen trest odnětí svobody na doživotí, a řízení mu předcházejícího na základě dovolání podaného z důvodu § 265b odst. 2 tr. ř. není omezen důvody uvedenými v § 265b odst. 1 tr. ř., avšak je zaměřen výhradně na posouzení, zda ve věci byly splněny všechny zákonné předpoklady pro uložení tohoto druhu trestu. V řízení o takovém dovolání nelze přezkoumávat skutečnosti, které jsou významné pro vyslovení viny obviněného trestným činem, u něhož zákon uložení tohoto výjimečného trestu připouští.

S přihlédnutím k výše již uvedeným závěrům, týkajícím se rozsahu přezkoumání rozhodnutí, jímž byl uložen trest odnětí svobody na doživotí, v případě uplatnění dovolacího důvodu podle ustanovení § 265b odst. 2 tr. ř., pak Nejvyšší soud v posuzované věci shledal, že dovolání obviněného J. S. je nutno odmítnout jako zjevně neopodstatněné, a to z těchto důvodů:

Jak bylo výše již uvedeno obviněný v dovolání uplatnil dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., tedy že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení, a dále pak důvod dovolání podle ustanovení § 265b odst. 2 tr. ř., který je dán tehdy, byl-li uložen trest odnětí svobody na doživotí.

Pokud jde o dovolací důvod předvídaný ustanovením § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., tak z obsahu dovolání je zřejmé, že obviněný ve skutečnosti nenamítá nic proti právnímu posouzení skutkového stavu zjištěného soudy obou stupňů, v němž byly spatřovány zákonné znaky skutkové podstaty pokusu trestného činu vraždy podle § 8 odst. 1, § 219 odst. 1, odst. 2 písm. c) tr. zák. a dokonání trestného činu vraždy podle § 219 odst. 1, odst. 2 písm. c) tr. zák. Obviněný v podstatě jen opakuje svou obhajobu uplatněnou již v řízení před soudy obou stupňů, jejíž podstatou je tvrzení, že se trestné činnosti vůbec nedopustil, že dokazování nebylo provedeno v dostatečném rozsahu a že provedené důkazy byly nesprávně vyhodnoceny v jeho neprospěch. Těmito námitkami se ovšem obviněný domáhá změny skutkových zjištění, která byla soudy učiněna, a vytýká tedy nikoliv právní vady napadeného rozhodnutí, nýbrž vady skutkové povahy. V tomto směru je tedy jeho dovolání nejen mimo rámec formálně deklarovaného dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., nýbrž i mimo okruh dalších dovolacích důvodů vymezených ustanovením § 265b odst. 1 tr. ř. Jestliže obviněný namítal nesprávnost skutkových zjištění, vadné hodnocení důkazů a neúplnost provedeného dokazování, pak nevytýkal vady při aplikaci hmotného práva, nýbrž porušení procesních ustanovení (§ 2 odst. 5, 6 tr. ř.), jejichž smyslem je zabezpečit řádné zjištění skutkového stavu věci. Takové vady ovšem nelze podřadit pod žádný z dovolacích důvodů podle § 265b odst. 1 tr. ř. V této části bylo dovolání podáno z jiných, než zákonných důvodů.

Pokud jde o dovolací důvod uvedený v § 265b odst. 2 tr. ř., jenž ve smyslu výše již blíže rozvedeného

právního názoru velkého senátu trestního kolegia umožňuje dovolateli vytýkat, že pro uložení trestu odnětí svobody na doživotí nebyly splněny všechny zákonné předpoklady, tak z obsahu podaného dovolání se žádná taková námitka nepodává. Dovolatel v tomto směru ničeho nevytýká, neuvádí žádné okolnosti, které by opodstatňovaly naplnění tohoto zákonného dovolacího důvodu v tom, že uložením trestu odnětí svobody na doživotí soudy postupovaly v rozporu se zákonem. V podaném dovolání ve vztahu k uložení trestu odnětí svobody na doživotí se uvádí jen to, že „... před soudem provedené důkazy jsou nedostatečné s přihlédnutím, že byl vynesena nejvyšší trest“, a že „... má být uložen přiměřený trest s odůvodněním viny podle skutku pod bodem 3 obžaloby“. Dovolatel se v podstatě domáhá toho, aby mu byl uložen přiměřený trest za trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. d) tr. zák. s tím, že jiné trestné činnosti se nedopustil a že výjimečný trest odnětí svobody na doživotí za trestný čin podle § 171 odst. 1 písm. d) tr. zák. je nepřiměřený. Žádné jiné vady napadenému rozhodnutí v tomto směru nevytýká. Z tohoto pohledu je zřejmé, že podané dovolání je zjevně neopodstatněné ve smyslu ustanovení § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř., když žádné konkrétní vady při ukládání trestu odnětí svobody na doživotí v něm uvedeny nejsou.

Pro úplnost lze ovšem konstatovat, že v posuzované věci byl učiněn přesvědčivý závěr o naplnění všech zákonných podmínek pro uložení trestu odnětí svobody na doživotí ve smyslu ustanovení § 29 odst. 1, odst. 3 tr. zák. (ve znění účinném do 1. 1. 2002). V tomto směru je možno v podrobnostech odkázat na velice pečlivé, logické a přesvědčivé zdůvodnění naplnění těchto zákonných podmínek v odůvodnění rozhodnutí soudů obou stupňů (srov. str. 13-14 rozhodnutí odvolacího soudu, str. 45-52 rozhodnutí soudu prvního stupně), které vychází ze skutkových podkladů jejich výrokových částí.

Je třeba připomenout, že obviněný byl uznán vinným trestným činem vraždy podle § 219 odst. 2 tr. zák. a pokusem téhož trestného činu, u nichž zákon umožňuje uložení trestu odnětí svobody na doživotí. Přitom soudy zjištěný zavrženíhodný způsob provedení trestné činnosti u obou skutků ukazuje na mimořádně vysoký stupeň společenské nebezpečnosti jednání obviněného. Soudy také přesvědčivě odůvodnily požadavek účinné ochrany společnosti, když zdůraznily, že obviněný je speciálním recidivistou a nyní posuzované trestné činnosti se dopustil krátce po propuštění z výkonu trestu, který si odpykával za podobný trestný čin, jakož i to, že s ohledem na osobnost obviněného je možnost jeho nápravy výjimečným trestem nad 15 let do 25 let prakticky vyloučena.

Na základě těchto skutkových zjištění je zcela evidentní, že v posuzované věci byly splněny všechny zákonné podmínky pro uložení trestu odnětí svobody na doživotí. Existence těchto právních podmínek má spolehlivý podklad ve skutkových závěrech obou soudů. Jak bylo již výše uvedeno, ostatně ani dovolatel jejich existenci v podaném dovolání nijak nezpochybňuje.

S ohledem na tyto skutečnosti bylo dovolání obviněného J. S. odmítnuto jako dovolání zjevně neopodstatněné ve smyslu ustanovení § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř.

V souladu s ustanovením § 265r odst. 1 písm. a) tr. ř. bylo možno takové rozhodnutí učinit v neveřejném zasedání.